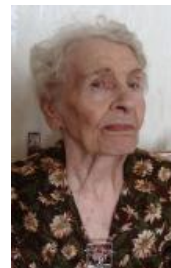

CECYLIA CZARNIK

ur. 1921; Palikije

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	okupacja niemiecka, żołnierze niemieccy

Żołnierze niemieccy

[Jak bym porównała żołnierzy niemieckich i żołnierzy sowieckich?] O nie! Nie ma porównania! Nie ma. Nie ma. Chociaż ja z tymi sowieckimi jakoś się nie zetknęłam. Ludzie opowiadali mi, opowiadała mi nawet taka znajoma, która miała szczęście być pod zaborem tym sowieckim. No, to mówiła też, że byli różni. Ona była i pod niemieckim, i pod sowieckim. Tak się tam ułożyło im w tym Wilnie. No to mówiła, że się zdarzało, mówi, bo też z właściwego mieszkania ich tam wyrzucili, gdziekolwiek mieszkali, i mówi, mieszkali raz tak przy torach kolejowych, bliźutko, to mówi, że słyhać było nieraz, jak tak uchylone okno było, bo otworzyć całkiem okna nie wolno było, ale troszkę uchylone, to słyhać było ten taki równy krok jak żołnierze przechodzili, wartę trzymali tam koło tego miejsca gdzie tam trochę naszych Polaków wysiedlili najpierw, tam im dali gdzie zamieszkać, ale mówi, kiedyś z matką siedzą, troszeczkę uchylone okno, siedzą po ciemku, bo to można było świeczkę, ale trzeba by zaciemnić, a i na świeczki nie było pieniędzy, i mówi, siedzą z matką, bo ona tylko z matką była, i słyszy, że bęc, coś do mieszkania [wpadło]. Obydwie się podniosły, jak siedziały, skryły się tak przy ścianie przystanąły, bo nie wiedzą co to jest. Ale słyszy dalej, że, ktoś mówi: „Słyszę, że znowu ten żołnierz chodzi, no to znaczy, że jak chodzi to jest bezpiecznie, że nikogo obcego nie ma, żołnierz pilnuje”. Mówi: „Ja podchodzę bliżej – czy tam matka – do okna, okno szerzej otwarte, a o coś się potknęłam. Ja się schylam, a to bochen chleba!” I mówi, że tak od czasu do czasu im coś podrzucili. To ci normalni żołnierze, którzy wartę trzymali. A to chyba takimi oprawcami to byli ci z trupimi czaszkami, ci hitlerowcy tacy. O to oni byli ideałści, oni byli już tacy, ten Hitler ich tak przygotował do tego, on ich wyćwiczył. Wyćwiczył ich. Swoją drogą, to sztuka tak wyćwiczyć. No ale co, no, przeżyło się tyle tego wszystkiego, przeżyło się.

Data i miejsce nagrania	2012-05-11, Lublin
Rozmawiał/a	Wioletta Wejman
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"